

Kthimi në jetën e vërtetë (Predikuesit 7, 8)

Te kapitujt 7 dhe 8 të librit të Predikuesit na janë dhënë shumë kontraste që pasqyrojnë prioritetet e njerëzve pa një drejtim të caktuar në jetë. Edhe vendimet, të cilat ne i konsiderojmë si të më mirat, nuk janë gjithmonë ashtu. Edhe pse mendojmë që çdo gjë shkon mirë në jetën tonë, këndvështrimi prej të cilit e bëjmë këtë vlerësim mund të jetë i gabuar. Njeriu që nuk beson në Perëndi, edhe pse nuk e kupton, është duke e shpërdoruar jetën e tij. Kur Pali me bashkëpunëtorët e tij shkuan në Selanik, disa njerëz në qytet e akuzuan se po shkaktonte rrëmujë të madhe (Veprat 17:6). Por në fakt vetë jeta e njerëzve të qytetit ishte një rrëmujë e vërtetë dhe kristianët po përpiqeshin t'i kthenin ata te jeta e vërtetë.

Ato gjëra që Salomoni i konsideronte si më të mirat në jetë, mund të mos ishin të tilla për një njeri të zakonshëm. Shumë pjesë nga jeta e Salomonit, që ai i konsideronte si pjesën më të mirë të jetës së tij, ne nuk i shikojmë me të njëjtin sy, sepse rezultati i tyre nuk ishte gjithmonë i «kënaqshëm».

SHIKOJINI SITUATAT E NDRYSHME NË JETËN TUAJ ASHTU SI JANË (7:1–7)

E para, Salomoni tha se një nam i mirë është më i mirë se një parfum i kushtueshëm. Parfumet e kushtueshme kishin vlerë shumë të madhe në ato kohë. Juda Iskarioti u shqetësua kur Maria përdori një lloj vaji me erë të këndshme për të vajosur këmbët e Jezusit. Ai rrëmbimthi tha se ky vaj mund të ishte shitur për treqind dinarë, kështu që paratë mund t'u jepeshin të varfërve. Juda nuk merakosej për të varfërit. Ai ishte mbajtësi i thesarit për grupin e apostujve dhe i donte paratë në çantën e tij (Gjoni 12:1–6). Te Fjalët e Urta 22:1 thuhet: «Një nam i mirë është më i pëlqyeshëm se pasuritë e mëdha dhe hiri është më i pëlqyeshëm se argjendi dhe ari.» Emri i Judës gjithmonë do të kujtohet me përçmim, sepse i dha drejtim të keq jetës. Ai nuk kishte prioritetet e duhura.

E dyta, Salomoni tha se dita e vdekjes është më e mirë se dita e lindjes. Natyrisht që ne mendojmë ndryshe nga Salomoni. Ne gëzohemi kur një fëmijë lind dhe qajmë kur dikush vdes. Ne festojmë ditëlindjet dhe jo përvjetorët e vdekjeve. Sipas Salomonit, duhet të qajmë me lindjen e një fëmije dhe të gëzohemi me vdekjen e lavdishme.

E treta, është më mirë të shkosh në një funeral sesa në një banket. Pse? Në një banket nuk përfiton shumë, përveç se gëzon dhe qesh për pak kohë dhe mbush stomakun, që shumë shpejt do të zbrazet përsëri. Vajtimi, në anën tjetër, të zbut zemrën dhe të bën që të mendosh shumë për disa çështje serioze.

E katërta, është më mirë të dëgjosh kritika nga të mençurit se sa të dëgjosh këngën e budallait

për ty. Ata të rinj që nuk i pranojnë vërejtjet përfundojnë duke bërë shumë gjëra që s'janë të drejta, si për shembull e kalojnë pjesën më të madhe të kohës në diskutoka, jetojnë nën ndikimin e vazhdueshëm të alkolit, nikotinës (që gjendet në duhan), të drogës etj. Zbavitje të tilla janë të kota, kënaqësia që sjellin ato është aq e shkurtër sa s'llogaritet fare.

Kjo listë kontrastesh tregon se jeta e vërtetë arrihet vetëm kur ne vendosim të jetojmë për të realizuar një qëllim të caktuar në jetë.

MENDONI PËR PASOJAT E VEPRIMEVE TUAJA (7:8–14)

Çdo sportist ka si prioritet stërvitjen. Sportistët djersijnë, mundohen dhe muskujt e tyre shpesh dhembin apo dëmtohen. Megjithatë, sportistët vazhdojnë stërvitjen e tyre, jo sepse gjejnë kënaqësi në gjithë këtë mundim, por sepse sytë i kanë tek gara përfundimtare dhe tek vija e finishit. Dome-thënia a një ngjarjeje nuk përcaktohet nga çfarë ndodh në një moment të caktuar, por nga pasojat që kjo ngjarje do të ketë në jetën tonë. «Më mirë fundi i një gjëje se sa fillimi i saj» (7:8).

Ne lexojmë te 7:8–10 se është më mirë të jesh i duruar sesa krenar:

...dhe më mirë ai që ka frymë të durueshme se ai që ka frymë krenare. Mos u nxito në frymën tënd të zemërohesh, sepse zemërimi gjen strehë në gji të budallenjve. Mos thuaj: «Si është e mundur që ditët e kaluara ishin më të mira nga këto?», sepse nuk është urtësi të bësh një pyetje të tillë.

Padurimi shkakton reagim të shpejtë. Jo vetëm që është e kotë të inatosemi menjëherë, por padurimi bën që t'i shkaktojmë vetes shumë gjëra të këqija. Dhe, natyrisht, një gjë e tillë nuk është e dobishme. Kur jemi të rinj, s'kemi durim sa të rritemi dhe t'i bëjmë ballë jetës. Kur plakemi, duam të jemi të rinj edhe një herë. Por një dëshirë e tillë është e pavlerë po aq sa të vraposh pas erës. Salomoni, në të vërtetë, po thoshte se duhet të pranojmë çdo gjë që jeta na sjell me durim.

Salomoni, gjithashtu, tha se dituria është e mirë për të administruar pasurinë (7:11–14). Paraja dhe dituria kanë përfitimet e tyre, por dituria i jep kuptim zotërimit të parasë. Ata që i kanë të dyja do të përfitojnë prej tyre. Pasuria pa dituri është një fatkeqësi. Kur ne mendojmë për natyrën e Perëndisë, menjëherë e kuptojmë se nuk mund të ndryshojmë

planin e Perëndisë për çfarë ndodh. Nuk mund të drejtojmë ato gjëra të cilave Perëndia u ka dhënë një formë të shtrembër. Gjëja më e mirë është që t'i pranojmë ato gjëra ashtu si janë. Ne duhet të gëzohemi kur përparojmë, por, kur nuk përparojmë duhet ta kuptojmë se Perëndia na jep si suksesin ashtu dhe problemet, për të na ndihmuar që të kuptojmë se duhet të jemi të varur nga Ai. Meqenëse nuk e dimë të ardhmen tonë, është e llogjikshme që të vendosim besimin tonë tek Ai që zotëron të ardhmen.

EVITONI EKSTREMET (7:15–22)

Salomoni kishte parë shumë ekstreme të kota (7:15–17). Ai kishte parë njerëz të mirë që vdisnin të rinj, si edhe njerëz të këqinj që jetonin një jetë të gjatë. Këto janë dy ekstreme që nuk duken të drejta. Ato ilustronë kotësinë e ekstremeve. Salomoni ishte kundër të qenit «më shumë» se sa i drejtë. Ai ndoshta nënkuptonte se është e pamend dhe e panevojshme që të jesh një fanatik feje. Ai, gjithashtu, këshilloi që të mos ekzagjerohej në lojën e të shtirurit si i mençur. Dhe, në mënyrë të veçantë, është budallallëk që të jesh jashtëzakonisht i lig. Ata që sillen në mënyrë ekstreme rreth diçkaje, zakonisht shkatërrojnë veten e tyre herët në jetë.

Ne duhet ta marrim jetën seriozisht (7:18–20). Në qoftë se e besojmë dhe e respektojmë Perëndinë, çdo gjë do të rregullohet. Kjo lloj diturie sjell më shumë fuqi se dhjetë udhëheqës të një qyteti. Çdo njeri ka nevojë për dituri, sepse çdo njeri gabon, edhe kur përpiqet të bëjë atë që është e drejtë.

Ne nuk duhet të reagojmë në mënyrë ekstreme ndaj thashethemeve keqdashëse (7:21–22). Nuk duhet të shqetësohemi, edhe në qoftë se këto thashetheme janë të drejtuara kundër nesh. Çdo njeri do të përgojohet ndonjëherë nga ndonjë tjetër. Nuk duhet t'u kushtojmë shumë vëmendje fjalëve, edhe nëse dëgjojmë njerëz të afërm të thonë diçka të keqe për ne. Ne, gjithashtu, duke folur në mënyrë të pakujdesshme, themi ndonjëherë gjëra jo fort të këndshme për të tjerët. Ndoshta kjo mund të na nxisë që të jemi më të kujdesshëm me fjalët që nxjerrim nga goja jonë.

MËSONI SI TA VINI NË PUNË DITURINË (7:23–29, 8:1)

Për të jetuar jetën e vërtetë, kemi nevojë për diturinë që vjen prej Perëndisë. Është e vështirë që

të mësojmë për perëndishmërinë, sepse jetojmë në një botë që mendon shumë pak për Perëndinë. Madje, edhe kur faktet rreth perëndishmërisë mësohen, disa herë ato janë të vështira për t'u zbatuar në situatat e ndryshme të jetës tonë.

Salomoni ishte i vendosur që të vepronte si njeri i ditur, por nuk e kishte zbatuar mençurinë e tij siç duhej (7:23–25). Ai tha se mençuria «është e largët dhe kaq e thellë. Kush mund ta gjejë atë?» Ai u përpoq të kuptonte arsyet e gjërave të mira dhe të këqija. Ai madje donte të dinte se pse ekzistonte kaq shumë budallallëk dhe çmenduri në botë. Ai nuk mendonte se i kishte mësuar të gjitha.

Një gjë që kishte mësuar ishte se një grua e ligë mund të jetë një nga të këqijat më të mëdha të botës (7:26). Ai e përshkroi gruan, «zemra e së cilës është kurth dhe grackë», si më të keqe se vdekja e hidhur. Vetëm ata që jetojnë për të kënaqur Perëndinë mund t'i shpëtojnë grackës së një gruaje të ligë. Salomoni, ndoshta në këtë rast, po u referohej të këqijave të prostitucionit.

Pasi shqyrtoi shumë individë një nga një (7:27–29), Salomoni arriti në një përfundim. Sipas llogarive të tij, vetëm një burrë në një mijë mund të konsiderohet i mençur. Kurse midis grave, ai kishte gjetur bile edhe më pak. Gratë ishin një nga dobësitë e Salomonit. Perëndia ishte shumë i pakënaqur me të, kur ai shkoi mbrapa grave të huaja, duke u larguar kështu nga Perëndia (1 Mbretërve 11). Përfundimi i mbretit të mençur mund të kishte qenë i ndryshëm, në qoftë se ai do të ishte shoqëruar me llojin e duhur të grave.

Nga ky përfundim vjen një tjetër. Perëndia i krijoi të gjithë njerëzit të mirë, por njerëzit u përpoqën në shumë mënyra të largoheshin nga Ai. Në qoftë se njerëzit do të ulin kokën dhe do të mësojnë të dëgjojnë Perëndinë që i krijoi, ata nuk do të jenë kaq të tunduar për të gjetur mënyra që ta mbajnë veten e tyre të «kënaqur».

Dituria nga Perëndia ndrit jetën e njeriut (8:1). Njeriu që beson në Perëndi s'ka pse të përpiqet që të gjejë rrugë për të kënaqur vetveten. Fytyra e tij do të shkëlqejë nga ndriçimi i besimit dhe i sigurisë së tij te Perëndia. Madhështia e Perëndisë do të shkëlqejë te të tjerët përmes njeriut besimtar.

NËNSHTROJUNI AUTORITETIT TË SHTETIT (8:2–17)

Një urdhër nga një mbret duhet të konsiderohet

si një betim që ia ke bërë Perëndisë, i cili duhet mbajtur (8:2–8). Salomoni këshilloi që një qytetar i mbretërisë nuk duhet të heqë dorë menjëherë nga detyrat e tij, madje edhe kur keqtrajtohet. Mbreti ka fuqinë të bëjë çdo gjë që dëshiron. Fjala e tij ka autoritet brenda territorit që ai kontrollon. Asnjëri nuk mund t'i kërkojë llogari atij. Ata që respektojnë autoritetin e mbretit nuk do të ndëshkohen. Njeriu i ditur, që përqëndrohet në gjërat e duhura në jetë, do të gjejë kohën dhe mënyrën për të nderuar mbretin.

Nënshttrimi para autoritetit të shtetit është prioritet për kristianët. Pali u bëri thirrje kristianëve nën perandorinë e Romës t'u nënshtroheshin pushteteve të mësipërme (Romakëve 13:1–7). Ata që nuk nderojnë autoritetin e qeverisë nuk i kanë vendosur drejt prioritetet e jetëve të tyre. Salomoni arriti në përfundimin se dituria na bën që t'i nënshtrohemi autoritetit të qeverisë, thjesht sepse çdo gjë ka kohën dhe qëllimin e saj. Madje edhe ato gjëra që janë të vështira për t'u duruar kanë një qëllim në vetvete. Asnjë njeri nuk mund t'i shpëtojë asaj do t'i ndodhë gjatë jetës, për të cilën nuk ka as edhe idenë më të vogël. Asnjë, madje nuk di as ditën në të cilën do të vdesë. Kur koha e vdekjes vjen, ai nuk e frenon dot shpirtin që të mos largohet nga trupi i tij. Kjo është një betejë që ne të gjithë duhet të luftojmë. Asnjë nuk do të përjashtohet prej saj. Jeta është shumë e shkurtër, vdekja është shumë e sigurtë dhe përjetësia është shumë e mrekullueshme për t'i thënë jo.

Në anën tjetër, një nga gjërat më të padobishme që Salomoni pa ishte një mbret i cili mbretëronte si një tiran (8:9–13). Kur tirani vdiq, ai u varros me një ceremoni të madhe dhe më pas u harrua menjëherë. Një tiran tjetër e zëvendësoi për të bërë të njëjtën gjë. Asnjë njeri nuk dukej se kishte mësuar nga e kaluara. Pavarësisht nga fakti se këta tiranë nuk qenë në gjendje të ndiqnin mësimet e historisë, ne mund të sigurohemi për dy gjëra: (1) Një mëkatar mund të mëkatojë njëqind herë dhe të vazhdojë të jetojë për disa kohë, por në fund fitimtarë do të jenë ata që do ta kenë frikë Perëndinë (8:12) dhe (2) për të pabesin nuk do të ketë të mirë dhe ditët e tij nuk do të zgjaten, sepse ai nuk ka frikë nga Perëndia (8:13).

Salomoni e pranoi se nuk i dukej e drejtë që njerëzit e mirë të trajtoheshin sikur të ishin të liq dhe të liqtë të trajtoheshin sikur të ishin të mirë (8:14). Ai arriti në përfundimin se gjëja më e mirë

për një njeri është që të shijojë frytet e punës së tij, me të cilat Perëndia e ka bekuar. Kur kërkoi thellë në zemrën e tij për të gjetur dituri, ai e kuptoi se pa Perëndinë, asgjë nuk ka kuptim. Ne mund të kërkojmë pa pushim për kuptimin e jetës dhe mund të mos e gjejmë kurrë atë. Madje, edhe i dituri që mendon se di gjithçka, në të vërtetë nuk i kupton të gjitha qëllimet e Perëndisë (8:17).

KONKLuzioni

Njerëzit që ndjekin Perëndinë janë ata janë kthyer te jeta e vërtetë. Megjithatë, shumë njerëz në këtë botë mund ta konsiderojnë zgjedhjen e tyre si të gabuar. Por mbani në mendje se, për të dalluar se ç'është e drejtë apo e gabuar, duhet të lejojmë Perëndinë të na e thotë.

Autor: *J. L. May*
Marrë nga studimi: "*Cili është kuptimi i jetës*"
© 2002, 2003 E VERTETA PER SOT
Të gjitha të drejtat të rezervuara